

I Sympozjum Historia Elektryki

W dniach 29-30 czerwca 2015 roku w Gdańsku odbyło się I Sympozjum Historia Elektryki. Sympozjum zorganizowane przez przewodniczącego Centralnej Komisji Historycznej Stowarzyszenia Elektryków Polskich dra hab. inż. Dariusza Świsulskiego, prof. PG, przy współpracy Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, Oddziału Gdańsk Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk oraz Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Sponsorem Sympozjum była ENERGA S.A.

Rejestracja uczestników przez członków Studenckiego Koła SEP Politechniki Gdańskiej, z prawej strony wiceprezes SEP, dr inż. Krzysztof Woliński

W trakcie rejestracji: członkowie Studenckiego Koła SEP Politechniki Gdańskiej z prezesem SEP Piotrem Szymczakiem

Symposium otworzył oraz zgromadzonych w audytorium Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej uczestników i zaproszonych gości powitał Dariusz Świsulski. Wśród obecnych na uroczystym otwarciu byli m.in. Jego Magnificencja Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. inż. Henryk Krawczyk, prorektor ds. rozwoju i jakości prof. dr hab. inż. Kazimierz Jakubiuk, dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki prof. dr hab. inż. Leon Swędrowski, dyrektor Biblioteki Głównej PG inż. Bożena Hakuć, dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Henryka Danuta Stryczewska, prodziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej doc. dr inż. Wojciech Urbański, prezes Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej doc. Ludwik Referowski, prezes Zarządu ENERGA S.A. Andrzej Tersa, wiceprezes Zarządu ENERGA Wytwarzanie S.A. Andrzej Moczydłowski, wiceprezes Polskiej Izby Gospodarczej Elektrotechniki Janusz Nowastowski, prezes Energotest-Diagnostyka Sp. z o.o. Zbigniew Ławrowski, wnuk prof. Alfonsa Hoffmanna - Tomasz Hoffmann.

Symposium otwiera przewodniczący Komitetu Organizacyjnego dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG

W trakcie otwarcia Symposium, od lewej dziekan WEiA PG prof. Leon Swędrowski, rektor PG prof. Henryk Krawczyk, prezes SEP dr inż. Piotr Szymczak, prof. Jacek Marecki, prorektor PG prof. Kazimierz Jakubiuk, prezes OG SEP mgr inż. Waldemar Dunajewski

Stowarzyszenie Elektryków Polskich reprezentowane było przez prezesa SEP dra inż. Piotra Szymczaka, wiceprezesa SEP dra inż. Krzysztofa Wolińskiego, sekretarz ZG SEP Aleksandrę Konklewską, prezesa Oddziału Gdańskiego SEP Waldemara Dunajewskiego, prezesa Oddziału Zagłębia Węglowego SEP prof. Jerzego Barglika, prezesa Oddziału Rzeszowskiego SEP Bolesława Pałaca, prezesa Oddziału Radomskiego SEP Wiesława Michalskiego, wiceprezesa Oddziału Bielsko-Bialskiego SEP prof. Igora Kurytnika, przedstawiciele Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP Zofię Miszewską i Włodzimierza Sobackiego, przedstawiciela Zarządu Oddziału Toruńskiego SEP Adama Szewczuka, członka Polskiej Akademii Nauk, członka honorowego SEP prof. dra hab. inż. Jacka Mareckiego, prezesa Oddziału Pomorskiego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, członka honorowego SEP Henryka Bajduszewskiego.

Na Sympozjum przybyli również uczestnicy ze Lwowa: prof. dr hab. inż. Mykhaylo Dorozhovets i prof. dr hab. inż. Orest Ivakhiv z Politechniki Lwowskiej oraz Halyna Yeliseyenko i Andriy Kryzhaniwsky z Publicznej Spółki Akcyjnej "Lwiwoblenergo".

Dariusz Świsulski powitał również przewodniczącego Komitetu Naukowego Sympozjum, dra hab. inż. Jerzego Hickiewicza, prof. PO, a także obecnych członków Komitetu Naukowego: dra inż. Jana Felickiego, em. prof. PW, dra inż. Aleksandra Gąsiorzkiego, dra inż. Zbigniewa Lubczyńskiego, dra inż. Andrzeja Marusaka, prof. dra hab. inż. Zbigniewa Poradę, dra inż. Piotra Szymczaka.

Sala obrad, u góry Tomasz Hoffmann, w środkowym rzędzie od lewej prof. Jerzy Hickiewicz, prof. Mykhaylo Dorozhovets, Oleksandra Ivakhiv, prof. Orest Ivakhiv, w dolnym rzędzie Zuzanna Szumichora, Zbigniew Lubczyński

Niestety ze względu chorobę, na Sympozjum nie mógł przybyć propagator dorobku Alfonsa Hoffmanna, pan Tadeusz Domżański. Uczestnicy przygotowali, podpisali i przestali list z życzeniami powrotu do zdrowia.

Nieobecny na Sympozjum Przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński, przysłał na adres organizatorów okolicznościowe pismo.

Gdańsk, 29.06.2015 r.

Pan
Tadeusz Domżański

Szanowny Panie Tadeuszu,

Uczestnicy I Sympozjum Historia Elektryki ze smutkiem przyjęli informację o Pańskiej chorobie. W trakcie Sympozjum w szczególny sposób wspominamy Alfonsa Hoffmanna, którego dorobku jest Pan wybitnym propagatorem. Dlatego żalujemy, że nie może Pan być wśród nas. Szkoda, że nie może Pan uczestniczyć w odsłonięciu tablicy pamiątkowej poświęconej Alfonsowi Hoffmannowi, tablicy której powstania jest Pan inicjatorem.

Wszyscy uczestnicy I Sympozjum Historia Elektryki życzą Panu szybkiego powrotu do zdrowia.

Ryszard Roskosz
Alexandra Boulewska
Zofia Kienerska
Korinna Jakubek
Marion Tureciak
Jacek Marecki
Henryk Gostkowski
Lea Szwachne
P. Gierski
Adam Rytkowski
Jerzy Bandzi
Stanisław Górecki
Tadeusz Czernycki
Tadeusz Czernycki
Maciej
ANNA
Z. C. Szepienko
Adam Jankowski
Margarita Begerow
Waldemar Kamrat
Dariusz Swisutka
Władimir Kuznirow
Piotr Szymanski
Henryk Pirsztel
Juraj F. Licki
Andrzej Manna
Helisanda Gossiorshi
Włodzimierz Sobala
O. Skobier
Jerzy Hecny
Krzysztof Szarycki
Zygmunt Korade
Szymon Skosnowski
Anna
Michał Domżański
Yoch Pyszczki
Grzegorz Czubiński
Ryszard Zajaczi
Stanisław Blossingowski
Roman Smilchowski
Stanisław Czajka
Andrzej
Irena Flujin.
Edward Morsini
Witold Partella

List od uczestników Sympozjum dla Tadeusza Domżańskiego

**POLSKIE TOWARZYSTWO
ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ i STOSOWANEJ**
Zarząd Główny

Politechnika Warszawska, Wydział Elektryczny, Gmach Elektrotechniki, p. 415, tel. 660-7283, fax 625-6725
ul. Koszykowa 75, 00-662 Warszawa
NIP 526-17-23-697, konto bankowe 47 1440 1101 0000 0000 1448 2253 Nordea Bank

Głiwice, dnia 19 czerwca 2015 r.

Szanowni Panowie

Prof. dr hab. inż. Leon Swędrowski, prof. nadzw. PG

Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki

Politechniki Gdańskiej

Dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. nadzw. PG

Przewodniczący CKH SEP

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi Alfonsowi Hoffmannowi.

Jest to wydarzenie ważne ze względów naukowych i historycznych, ale ma ono również swój głęboki wymiar ludzki, mówiący o konieczności kultywowania pamięci o dobrych i mądrych ludziach oraz o ich wielkich i nieprzemijających czynach i zasługach.

Wyrażam przekonanie, że piękna uroczystość, przygotowana przez Wydział Elektrotechniki i Automatyki PG oraz Centralną Komisję Historyczną SEP w perfekcyjny sposób wpisuje się w piękną dewizę Politechniki Gdańskiej: „Historia - mądrością, przyszłość - wyzwaniem”.

Serdecznie gratuluje wspaniałej inicjatywy i trwałego upamiętnienia wybitnej postaci polskiej edukacji i technicznego szkolnictwa wyższego w Polsce.

Wyrażam głęboką żal, że nie będę mógł wziąć osobistego udziału w tej podniosłej i pięknej uroczystości.

Z wyrazami poważania,

Przewodniczący PTETiS

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński Dr h.c.

Pismo od prezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej prof. dr hab. inż. Krzysztofa Kluszczyńskiego

W dalszej części Dariusz Świsulski przedstawił organizatorów Sympozjum oraz przypomniał, że odbywa się ono na utworzonej w 1904 roku Politechnice Gdańskiej (wówczas jako Königliche Preussische Technische Hochschule), a 70 lat temu przekształconej w polską państwową szkołę akademicką. Przypomniał również postać Alfonsa Hoffmanna, uważanego za twórcę systemu elektroenergetycznego Pomorza, który decyzją Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz decyzją Walnego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, w 130-lecie urodzin został patronem roku 2015.

Następnie głos zabrali zaproszeni goście: Jego Magnificencja prof. dr hab. inż. Henryk Krawczyk, rektor Politechniki Gdańskiej, który zwrócił uwagę uczestników na dewizę uczelni "Historia mądrością - przyszłość wyzwaniem", a także prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich dr inż. Piotr Szymczak i prezes Zarządu ENERGA S.A. pan Andrzej Tersa.

Przemówienie Rektora Politechniki Gdańskiej prof. dra hab. inż. Henryka Krawczyka

Przemówienie Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich dra inż. Piotra Szymczaka

Przemówienie Prezesa Zarządu ENERGA S.A. pana Andrzeja Tersy

Uroczystość była również okazją do podziękowania zasłużonym osobom za ich działalność. W trakcie inauguracji I Sympozjum Historia Elektryki zostały wręczone medale i wyróżnienia Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Medale przyznane przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich wręczał prezes SEP Piotr Szymczak i prezes Oddziału Gdańskiego SEP Waldemar Dunajewski. Szafirową odznakę honorową SEP odebrał prof. dr hab. inż. Jacek Marecki. Medal im. prof. Włodzimierza Krukowskiego odebrał dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG. Medal im. inż. Michała Doliwo-Dobrowolskiego otrzymał prof. dr hab. inż. Kazimierz Jakubiuk. Medale im. prof. Alfonsa Hoffmanna odebrali prof. dr hab. inż. Leon Swędrowski i dr hab. inż. Ryszard Roskosz, em. prof. PG. Profesorowie Politechniki Lwowskiej Orest Ivakhiv oraz Petro Stakhiv zostali laureatami medalu im. prof. Romana Dzieślewskiego (Petro Stakhiv ze względu na ważne obowiązki nie mógł przybyć do Gdańska i odebrać medalu osobiście).

Prezes SEP Piotr Szymczak i prezes Oddziału Gdańskiego SEP Waldemar Dunajewski wręczają prof. Jackowi Mareckiemu szafirową odznakę honorową SEP

Medal im. prof. Włodzimierza Krukowskiego odbiera Dariusz Świsulski

Medal im. inż. Michała Doliwo-Dobrowolskiego otrzymał prof. Kazimierz Jakubiuk

Medal im. prof. Alfonsa Hoffmanna dla dra hab. inż. Ryszarda Roskosza

Medal im. prof. Alfonsa Hoffmanna odbiera prof. Leon Swędrowski

Prof. Orest Ivakhiv odbiera medal im. prof. Romana Dzieślewskiego wręczany przez prezesa SEP Piotra Szymczaka oraz prof. Jerzego Hickiewicza

Była również okazja do wręczenia medalu Oddziału Gdańskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, im. prof. Stanisława Szpora. Medale z rąk członka Kapituły prof. Leona Swędrowskiego odebrali Piotr Szymczak i Waldemar Dunajewski.

Medal im. dra inż. Zbigniewa Białkiewicza został przyznany przez Oddział Zagłębia Węglowego SEP Tadeuszowi Domżałskiemu, Zbigniewowi Filingierowi oraz Dariuszowi Świsulskiemu. Postać Zbigniewa Białkiewicza przypomniał i medale wręczył prezes Oddziału, prof. Jerzy Barglik.

Dyplom za 60 lat przynależności do SEP z rąk prezesa SEP Piotra Szymczaka odebrał Jerzy Pirsztel, a dyplom za 50 lat przynależności do SEP - Edward Musiał.

Medale im. prof. Stanisława Szpora dla Piotra Szymczaka i Waldemara Dunajewskiego wręcza prof. Leon Swędrowski

Medale im. dra inż. Zbigniewa Białkiewicza z rąk prezesa Oddziału Zagłębia Węglowego SEP prof. Jerzego Barglika odebrali Dariusz Świsulski i Zbigniew Filinger

Dyplom za 60 lat przynależności do SEP odebrał Jerzy Pirsztel

Dyplom za 50 lat przynależności do SEP otrzymał Edward Musiał

Andriy Kryzhaniwsky odebrał specjalną nagrodę ufundowaną przez przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Sympozjum - Dariusza Świsulskiego. Była to oryginalna plansza edukacyjna z 1930 roku, przedstawiająca elektrownię w Gródku. Plansza ta wzbogaci zbiory muzeum energetyki lwowskiej i będzie przypominać zwiedzającym o I Sympozjum Historia Elektryki oraz o budowniczym elektrowni - Alfonsie Hoffmannie.

Andriy Kryzhaniwsky odebrał nagrodę ufundowaną przez przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Sympozjum Dariusza Świsulskiego

Po uroczystej inauguracji Sympozjum rozpoczęła się sesja I "Alfons Hoffmann patronem roku", którą prowadził dr hab. inż. Jerzy Hickiewicz, prof. PO. Pierwszy referat wygłosił Dariusz Świsulski, w którym przypomniał formy upamiętnienia polskich elektryków: patronaty roku nadawane przez PTETiS i SEP, patronaty Oddziałów SEP, patronaty szkół, budynków, audytoriów, nazwy ulic, tablice pamiątkowe, medale, walory filatelistyczne i wydawnictwa książkowe. Zwrócił szczególną uwagę na upamiętnienie Alfonsa Hoffmanna.

Przewodniczący sesji I - prof. Jerzy Hickiewicz

W drugim wystąpieniu prof. Jacek Marecki wspominał swojego nauczyciela i późniejszego współpracownika Alfonsa Hoffmanna, przypomniał również, jak losy Alfonsa Hoffmanna spletały się z prof. Kazimierzem Kopeckim.

Sesja została zakończona projekcją obszernych fragmentów filmu "W hołdzie profesorowi Alfonsowi Hoffmannowi". Uczestnicy Sympozjum otrzymali płytę DVD z pełną wersją tego filmu, łącznie z filmem z jego premiery na Politechnice Gdańskiej.

Kolejnym punktem programu było uroczyste odsłonięcie tablicy poświęconej Alfonsowi Hoffmannowi, umieszczonej przy wejściu do budynku Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej. Autorką projektu tablicy i jej modelu gipsowego jest Dobrochna Surajewska - gdańska artystka rzeźbiarz. Wykonanie projektu i odlewu w brązie było współfinansowane przez Oddział Gdański, Oddział Bydgoski i Oddział Toruński Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Tablica pamiątkowa poświęcona prof. Alfonsowi Hoffmannowi na chwilę przed odsłonięciem

Alfons Hoffmann był pierwszym Polakiem, który ukończył przedwojenny Wydział Budowy Maszyn i Elektrotechniki Politechniki Gdańskiej (ówczesnej Königlich Preussische Technische Hochschule) w roku akademickim 1911/12. Po wojnie, w latach 1949-1957 był pracownikiem Politechniki Gdańskiej. O jego związkach z Politechniką Gdańską w okolicznościowym wystąpieniu przypomniał dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki PG prof. Leon Swędrowski.

Tablica pamiątkowa została odsłonięta przez prorektora Politechniki Gdańskiej prof. Kazimierza Jakubiuka, dziekana Wydziału Elektrotechniki i Automatyki PG prof. Leona Swędrowskiego, współpracownika prof. Alfonsa Hoffmanna - prof. Jacka Mareckiego oraz przez wnuka Alfonsa Hoffmanna - pana Tomasza Hoffmanna. Uroczystość odsłonięcia została zakończona wspólną fotografią uczestników przed budynkiem Wydziału Elektrotechniki i Automatyki PG.

Przemówienie dziekana WEiA PG prof. Leona Swędrowskiego

Uroczyste odsłonięcie tablicy prof. Alfonsa Hoffmanna

Wspólna fotografia przed budynkiem
Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej

Po odsłonięciu tablicy była okazja do pamiątkowych fotografii, od lewej Dariusz Świsulski,
Andriy Kryzhaniwskyy, Piotr Szymczak, Halyna Yeliseyenko, Tomasz Hoffmann,
Ryszard Roskosz

Następnie rozpoczęła się przerwa, w trakcie której uczestnicy zostali poczęstowani tortem ozdobionym fotografią projektu tablicy pamiątkowej Alfonsa Hoffmanna.

Tort z rysunkiem tablicy prof. Alfonsa Hoffmanna

W czasie przerwy była okazja do wypicia kawy

Rozmowy przy tortcie i kawie

W czasie przerwy prowadzono też indywidualne rozmowy, od lewej prof. Zbigniew Szczerba, prof. Jerzy Barglik, Waldemar Dunajewski

Przerwa była również okazją do zapoznania się z przygotowanymi przez organizatorów okolicznościowymi wystawami.

Duże zainteresowanie zwiedzających wzbudziła wystawa "Sylwetki i dokonania polskich elektryków", prezentowana w holu przed wejściem do audytorium. Wystawa ta została przygotowana przez panią mgr Agnieszkę Leszczewicz z Filii Biblioteki Głównej na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej.

Zabytkowe wyposażenie Laboratorium Maszyn Elektrycznych z 1904 roku (na zapleczu audytorium, w którym odbywały się obrady) przedstawiał mgr inż. Andrzej Kuczyński.

O zabytkowych przyrządach pomiarowych opowiadał dr inż. Marek Wołoszyk, doc. PG. W Laboratorium Miernictwa Elektrycznego można było zobaczyć m.in. elektrodynamometr Siemens z końca XIX wieku, teleskop będący urządzeniem odczytowym galwanometru, kompensator napięcia w układzie Rapsa firmy Siemens und Halske, wzorcowe rezystory ze znakami legalizacji z początku XX wieku, szereg mierników elektromechanicznych z lat 20-30 XX wieku.

W tym samym pomieszczeniu była wystawa książek o historii elektrotechniki, uczelni technicznych i historii SEP, a także wystawa medali i walorów filatelistycznych o tematyce elektrotechnicznej, pochodzących z prywatnych zbiorów Dariusza Świsulskiego.

Zabytkowe wyposażenie Laboratorium Maszyn Elektrycznych przedstawia Andrzej Kuczyński

Pamiątkowe zdjęcia na tle zabytkowego wyposażenia laboratorium, od lewej Tomasz Hoffmann, Jerzy Pirsztel, Zuzanna Szumichora, Jan Jabłonka

O zabytkowych przyrządach pomiarowych rozmawia prof. Jacek Przygodzki z doc. Markiem Wołoszykiem

Wystawa książek o historii elektrotechniki, uczelni technicznych i historii SEP

Prezes Oddziału Gdańskiego SEP Waldemar Dunajewski ogląda wystawę medali i walorów filatelistycznych o tematyce elektrotechnicznej

Po przerwie rozpoczęła się sesja II "Polacy zasłużeni dla elektryki", prowadzona przez dra inż. Aleksandra Gąsiorskiego. Tadeusz Ochenduszek przedstawił referat o Józefie Hermanie Osińskim, pionierze ochrony odgromowej w Polsce, Przemysław Sadłowski przypomniał postać pierwszego prezesa SEP, Mieczysława Pożaryskiego. Zbigniew Ławrowski opowiedział o historii utworzenia przedsiębiorstwa Energotest-Diagnostyka, a Witold Parteka o twórcach patentów, wynalazków oraz norm na Wydziale Elektrycznym, Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej.

Przewodniczący sesji II, dr inż. Aleksander Gąsiorski

Sesję III "Początki zastosowań elektrotechniki", prowadzoną przez dra inż. Zbigniewa Lubczyńskiego rozpoczął Andriy Kryzhaniwsky referatem na temat początków elektryfikacji Lwowa. Zbigniew Filinger opowiedział o początkach energii prosumenckiej na Mazowszu w XIX wieku, Tomasz Gliniecki o wprowadzeniu napędu elektrycznego do komunikacji miejskiej na przykładzie tramwajów elbląskich, Aleksander Gąsiorowski o telegrafii elektromagnetycznej na drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej w Częstochowie i okolicy do 1864 roku. Referat na temat propagowania elektrotechniki w latach 20 i 30 XX wieku na przykładzie samouczków technicznych Wydawnictwa Brunona Kotuli wygłosił Eligiusz Pawłowski. Referat ten został uzupełniony prezentacją oryginalnych samouczków z kolekcji Dariusza Świsulskiego. Ostatnim referatem w tej sesji była prezentacja Jerzego Hickiewicza na temat Kazimierza Szpotańskiego.

Po przerwie obiadowej sesję IV "Historia rozwiązań technicznych" prowadził prof. dr hab. inż. Mykhaylo Dorozhovets. W jej trakcie Grzegorz Jezierski opowiedział o początkach lampy rentgenowskiej, Jacek Kusznierek o początkach techniki światłowodowej, Tadeusz Janowski wygłosił referat na temat historii magnetycznych mnożników częstotliwości, a Andrzej Skorupski o pierwszym produkowanym seryjnie polskim komputerze UMC-1.

Jednocześnie odbyło się zebranie Centralnej Komisji Historycznej SEP i Komitetu Naukowego I Sympozjum Historia Elektryki. Uczestnicy zebrania przedstawili wstępne wnioski z Sympozjum oraz dokonali wyboru miejsca kolejnego. Po dyskusji zdecydowano, że drugie Sympozjum Historia Elektryki odbędzie się za rok w Szczecinie, natomiast trzecie, w 2017 roku we Wrocławiu.

Po zakończeniu sesji IV i zebrania, uczestnicy Sympozjum przejechali autokarem na wyspę Ołowianka, gdzie w kompleksie dawnej gdańskiej elektrowni wybudowanej w latach 1897-1898 i pracującej do roku 1997 mieści się obecnie Polska Filharmonia Bałtycka im. Fryderyka Chopina. Oglądając wnętrza Filharmonii i słuchając wyjaśnień przewodnika - pana Kazimierza Peruckiego, można było zapoznać się z przykładem adaptacji dawnego budynku przemysłowego na cele kultury.

Po wnętrzach Polskiej Filharmonii Bałtyckiej oprowadza pan Kazimierz Perucki

Widok Gdańska z okien Filharmonii ogląda prof. Tadeusz Janowski

Po wyjściu z budynku Filharmonii

W dalszej części spaceru, w trakcie którego przewodnikiem była pani Barbara Ząbczyk-Chmielewska, można było zobaczyć najciekawsze miejsca starego Gdańska (Sołdek, Muzeum Morskie w spichlerzach "Panna" "Miedź" i "Oliwski", przystań jachtowa Marina Gdańsk, Brama Zielona, termometr Fahrenheita, Złota Kamienica, Dwór Artusa, Fontanna Neptuna, Ratusz Głównego Miasta, Dom Uphagena, Złota Brama, Zbrojownia, Bazylika Mariacka, Kamienica Gotyk, ul. Mariacka, Żuraw).

Przy Muzeum Morskim, od lewej prof. Tadeusz Janowski, prof. Igor Kurytnik, prof. Henryka Danuta Stryczewska, prof. Jerzy Barglik

Przy gdańskiej marinie, w tle Żuraw

O zabytkach na Długim Targu opowiada przewodnik, pani Barbara Ząbczyk-Chmielewska

Wspólna fotografia na tle Złotej Bramy

Spacer po Gdańsku zakończył się w restauracji "Cała Naprzód", gdzie z tarasu widokowego można było podziwiać Wyspę Spichrzów oraz przystań jachtową.

W trakcie kolacji przewodniczący Komitetu Organizacyjnego dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG, podziękował wszystkim uczestnikom za trud związany z przyjazdem do Gdańska, za aktywny udział w Sympozjum, za przygotowanie artykułów, wygłoszenie referatów, udział w dyskusji. Podziękował Komitetowi Naukowemu i pozostałym recenzentom za trud związany z przygotowaniem opinii artykułów. Przypomnił, że wszystkie artykuły były opiniowane przez dwóch niezależnych od autorów recenzentów, a ich wykaz jest podany w Zeszytach Naukowych. Szczególne słowa podziękowania zostały skierowane do profesora Jerzego Hickiewicza, przewodniczącego Komitetu Naukowego, który miał wielki udział w typowaniu kandydatów na recenzentów.

Kolejne podziękowania Dariusz Świsulski skierował do tych, którzy pomogli w organizacji Sympozjum: współpracowników z Politechniki Gdańskiej, pana Macieja Galika i Andrzeja Kuczyńskiego, pracowników biura Oddziału Gdańskiego SEP, pani Bożeny Rybiałek, pana Marka Behnke i pani Teresy Grzegorzczak (ponieważ pracownicy biura OG SEP byli nieobecni, o przekazanie podziękowań poproszono prezesa Oddziału Gdańskiego SEP, pana Waldemara Dunajewskiego). Również podziękowano studentom ze Studenckiego Koła SEP, m.in. pani Annie Zaporowskiej i panu Mateuszowi Bulwanowi, a także pani Barbarze Ząbczyk-Chmielewskiej z Działu Historii Politechniki Gdańskiej, która z wielką pasją oprowadzała uczestników Sympozjum po Gdańsku oraz pani Agnieszce Leszczewicz z Biblioteki Politechniki Gdańskiej, która przygotowała jedną z wystaw oraz zajmowała się zorganizowaniem kopii filmu o Alfonsie Hoffmannie. Podziękowano również sponsorowi - ENERGA S.A.

Na zakończenie swojej wypowiedzi Dariusz Świsulski zaprosił wszystkich do udziału w kolejnych Sympozjach Historia Elektryki w Szczecinie i we Wrocławiu.

Dariusz Świsulski dziękuje uczestnikom za udział w Sympozjum oraz współpracownikom za pomoc w jego organizacji

Uczestnicy Sympozjum podziękowali przewodniczącemu Komitetu Naukowego prof. Jerzemu Hickiewiczowi brawami

Kolejni uczestnicy, którzy zabierali głos, dziękowali organizatorom i podkreślali perfekcyjną organizację Sympozjum i serdeczne przyjęcie w Gdańsku. Miłym akcentem były pieśni zaśpiewane przez gości z Ukrainy. Po kolacji autokar odwiózł uczestników na nocleg do Domu Studenckiego nr 3 w Gdańsku-Wrzeszczu.

W trakcie kolacji, od lewej Zbigniew Lubczyński, Jerzy Filinger, Krzysztof Woliński,
za oknem widok na Wyspę Spichrzów

Uczestnicy uroczystej kolacji

Prof. Orest Ivakhiv w imieniu uczestników ze Lwowa dziękuje za zaproszenie na Symposium

Na drugi dzień obrad Sympozjum zaplanowano również cztery sesje. Sesję V "Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich" prowadził dr inż. Jan Felicki, em. prof. PW. Sesję rozpoczął Jan Janusz Pawłowicz referatem na temat powstania i rozwoju stowarzyszeń działających w dziedzinie elektryki w Polsce. Zbigniew Porada przedstawił historię Krakowskiego Oddziału SEP, Zbigniew Lubczyński działania na rzecz upamiętnienia dokonań Oddziału Wrocławskiego SEP, a Jerzy Barglik historię Oddziału Zagłębia Węglowego SEP. W kolejnych referatach Andrzej Marusak opowiedział o działalności Sekcji Automatyki i Pomiarów Oddziału Warszawskiego SEP, a Paweł Prajzendanc i Adam Kowal wspólnie omówili 50-letnią działalność Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów SEP.

Sesję VI "Historia przemysłu i organizacji elektrotechnicznych" prowadził prof. dr hab. inż. Zbigniew Porada. W jej trakcie prof. Jacek Marecki omówił działalność Komitetu Elektryfikacji Polski PAN w latach 1956-1961, Janusz Nowastowski opowiedział o rozwoju przemysłu elektrotechnicznego na tle przemian własnościowych w latach 1989-2011, a Wanda Gryglewicz-Kacerka, opowiedziała o historii Oddziału Łódzkiego PTETiS. Ostatnia prezentacja w tej sesji, w formie filmu na temat historii Międzynarodowego Seminarium Metrologów, została przedstawiona przez Annę Szlachta.

Sesję VII "Historia szkolnictwa elektrotechnicznego" prowadził dr inż. Piotr Szymczak. Rozpoczęła się referatem Jerzego Hickiewicza na temat początków polskiego elektrotechnicznego szkolnictwa wyższego, a w kolejnych omawiano szkolnictwo w poszczególnych ośrodkach. Jacek Ryszard Przygodzki i Wojciech Urbański omówili historię Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej do roku 1951, Mykhaylo Dorozhovets historię metrologii elektrycznej na Politechnice Lwowskiej, Barbara Ząbczyk-Chmielewska historię Politechniki Gdańskiej do roku 1945, a Zbigniew Porada historię elektrotechniki na Politechnice Krakowskiej.

Prof. Jacek Ryszard Przygodzki i doc. Wojciech Urbański przedstawiają historię Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej, sesję prowadzi dr inż. Piotr Szymczak

Referat wygłasza prof. Mykhaylo Dorozhovets

Ostatnia sesja VIII "Współcześni zasłużeni elektrycy" była prowadzona przez dr inż. Andrzeja Marusaka. W jej trakcie Zbigniew Porada przedstawił postać prof. Zbigniewa Jasickiego, Wojciech Urbański profesora Eugeniusza Kozieja, Przemysław Sadłowski Stefana Kudelskiego, a Henryka Danuta Stryczewska profesora Tadeusza Janowskiego. Ponieważ prof. Janowski był obecny na sali, uczestnicy powitali go brawami.

Należy podkreślić, że zarówno przewodniczący sesji, jak i prelegenci przestrzegali czasu zaplanowanego na referaty, dzięki czemu program mógł być realizowany bez opóźnień. Była również możliwość zadawania pytań i głosów w dyskusji, z czego uczestnicy chętnie korzystali.

Uczestnicy Sympozjum w Straszynie

Po przerwie obiadowej uczestnicy przejechali autokarem do Straszyna, gdzie była okazja do odwiedzenia zabytkowej elektrowni wodnej. Uczestników Sympozjum w Straszynie powitał i przedstawił historię elektrowni prezes ENERGA S.A., Andrzej Tersa. O elektrowni opowiadał również Andrzej Kamonciak, kierownik Wydziału Utrzymania w ENERGA Wytwarzanie S.A. Elektrownia w Straszynie została uruchomiona w 1910 roku jako pierwsza na Raduni. Po zniszczeniach w 1945 roku szybko została naprawiona i pracuje do dzisiaj. Uczestnicy mieli okazję uczestniczyć w uruchomieniu hydrozespołu, odbyli spacer nad brzeg zbiornika elektrowni i obejrżeli film o elektrowniach na Raduni.

O elektrowni w Straszynie opowiadają prezes ENERGA S.A. Andrzej Tersa oraz kierownik Wydziału Utrzymania w ENERGA Wytwarzanie S.A. Andrzej Kamonciak

Zwiedzanie wnętrza elektrowni

Wyposażenie hydrotechniczne na brzegu zbiornika elektrowni,
zwanego jeziorem Goszyńskim lub Straszyńskim

Po powrocie do Gdańska I Sympozjum Historia Elektryki zostało zakończone.

Osoby, które nie mogły uczestniczyć w Sympozjum mogą zapoznać się z pełnymi wersjami przedstawianych referatów, opublikowanymi w dwóch Zeszytach Naukowych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej: nr 43 i 44. Zeszyty te w wersji elektronicznej dostępne są na stronie <http://eia.pg.edu.pl/> → Nauka → Zeszyty Naukowe.

Tekst: Dariusz Świsulski

Zdjęcia: Przemysław Minkowski i Eligiusz Pawłowski